

31.03.2023

kirjaamo@energiavirasto.fi
Energiavirasto

Dnro: 147/040300/2023

LAUSUNTO 1. SUUNTAVIIVOISTA SÄHKÖVERKKOTOIMINTOJEN VALVONTAMENETELMIKSI VALVONTAJAKSOILLA 1.1.2024–31.12.2027 JA 1.1.2028–31.12.2031

Alva Sähköverkko Oy kiittää mahdollisuudesta lausua Energiaviraston 1. suuntaviivoista sähköverkkotoimintojen valvontamenetelmiksi.

Alva Sähköverkko tukee KV-11 ryhmän sekä Energiateollisuus ry:n lausuntoa ja painottaa lisäksi alla olevia teemoja.

Nyt lausuttavana olevat suuntaviivat koskevat valvontamenetelmiä vuosille 2024–2031

Yksikköhinnat

Aikaisempaa laajempi yksikköhintaluettelo vaikuttaa tasapuolisemmalta ja kustannusvastaavammalta. Kannatamme yksiköiden määrän lisäämisestä entisestään. Lisäksi toivomme, että tekniset ratkaisut ja niiden erilaiset asennusolosuhteet otetaan aiempaa tarkemmin huomioon. Esimerkiksi jakokaappien ja muuntamoiden todellinen hinta riippuu merkittävästi asennuksen hinnasta.

Riittävän laajalla yksikköluettelolla turvataan kaikkien verkkoyhtiöiden investointiedellytykset, sekä varmistetaan, että verkkoyhtiöt saavat investoinneilleen valvontamenetelmissä suunnitellun kohtuullisen tuoton. Investointiedellytysten ylläpitäminen on tärkeää, jotta verkkoyhtiöt voivat rakentaa laadukasta ja turvallista verkkoa, joka palvelee asiakkaita suunnitellun pitoaikansa.

Nykyisessä markkinatilanteessa verkkokomponenttien hinnat nousevat kovaa vauhtia. Pidämme tärkeänä, että kerättävät yksikköhinnat korjataan vastaamaan tulevan valvontajakson tilannetta. Esimerkiksi muuntajakoneiden hinnat ovat nousseet 30 %:a joulukuusta 2022 helmikuulle 2023. Lisäksi muuntajien toimitusajat ovat pidentyneet ja ovat tällä hetkellä n.8kk.

Investointikannustin

Ymmärrämme investointikannustimen ajatuksen ja pidämme sitä oikeudenmukaisena, että jatkuvaa kohtuutonta kannustinhöyryä rajataan. Kuitenkin valvontajaksolla keskimääräisesti yksikköhinnoilla investoivan yhtiön kannustinta ei tulisi tarkastella ja leikata vuosittain. Kannustimessa tulisi siis ottaa paremmin huomioon eri vuosien vaihtelu.

Pidämme tärkeänä, että myös sellaisten yhtiöiden investointiedellytykset turvataan, jotka eivät poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi pääse yksikköhintojen määrittämään kustannustasoon.

Esimerkiksi meillä kaikki investoinnit ovat jo kilpailutettuja, mutta iso osa hankkeista joudutaan tekemään asiakaslähtöisesti, jolloin kokonaisuudet ovat pieniä ja tilkkumaisia. Riippuen kyseisen ajankohdan materiaalihinnoista, urakoitsijoiden kilpailutilanteesta ja siitä millaisiin komponentteihin rakentaminen kohdistuu, voi joinain vuosina rakentaminen olla tehokasta ja toisina vuosina tehottomampaa.

Lisäksi pienemmillä yhtiöillä yksittäinen iso hanke voi viedä helposti puolet vuoden investointipotista. Tämän hankkeen tehokkuus vaikuttaa suuresti koko vuoden tehokkuuteen ja aiheuttaa täten suurta vaihtelua eri vuosille.

Verkon rakentamiseen saadut tuet

Kaupunkiolosuhteissa joudutaan usein siirtämään kaapeleita ja muutakin verkkoa kehittyvän kaupungin tieltä pois. Tähän mennessä hankkeita on tehty yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa. Me emme ole hyötynet verkkojen siirrosta, vaan mikäli keski-ikäisiä tai ikääntyneitä kaapeleita joudutaan siirtämään, on siirtojen kustannukset kohtuullistettu siirron aiheuttajalle. Näemme suuren riskin erilaisissa verkostosiirroissa, jos uutta verkkoa joudutaan siirtämään eikä uudelle verkolle saada tasapoistoja tai tuottoa.

Pitoaikojen määrittäminen

Pidämme positiivisena, että teknistaloudelliset pitoajat on mahdollista määrittää uudelleen. Tämä yhdessä tarkennetun yksikköhintaluettelon kanssa tukee hyvin teknisten ratkaisuiden ja toimintaympäristön kehityksen muutosten huomioimista.

Kummastelemme sitä, että energiavirasto voi itse muuttaa pitoaikoja valvontapäätöksessään. Pienillä yksikkömäärillä yksittäinen hajoava komponenttiluokka voi aiheuttaa isoja tahattomia muutoksia pitoaikoihin. Tähän mennessä pitoaikoja ei ole saanut vaihtaa edes pyynnöstä kesken valvontajakson tai sen jälkeen. Esimerkiksi energiamittareiden pitoajat ovat jääneet merkittävästi lyhyemmäksi kuin aikaisemmin on arvioitu. Toivomme että verkkoyhtiöt saisivat perustellusta syytä vaihtaa pitoaikoja valvontajakson jälkeen.

Ystävällisin terveisin,

Janne Pirttimäki

Alva Sähköverkko Oy